

فرم شرح خدمات (RFP) برای تهیه پروپوزال

۱- عنوان تحقیق:

« تدوین برنامه جامع عملیاتی و ساختاری گردشگری شهرستان قزوین »

۲- اهداف تحقیق:

رسیدن به یک برنامه جامع جهت ایجاد ساختارهای مناسب توسعه گردشگری در شهرستان قزوین با توجه به ظرفیت های طبیعی، تاریخی، هنری، محصولات بومی، صنایع دستی و سلامت که می تواند باعث جذب گردشگران داخلی و خارجی شود از اهداف این تحقیق است. همچنین برنامه ریزی برای توسعه زیرساخت های لازم گردشگری و ارائه راهکارهای عملیاتی و کاربردی جهت رسیدن به وضعیت مطلوب و ارتقا کیفیت گردشگری در استان مطابق با استانداردهای جهانی از مهمترین اهداف این پژوهش است. در ذیل اهداف تحقیق حاضر، به این صورت ذکر شده اند:

- تدوین برنامه ارتقاء کمی گردشگری در شهرستان قزوین.
- برنامه ریزی توسعه زیرساخت های لازم برای گردشگری در شهرستان قزوین.
- شناسایی راهکارهای افزایش رضایتمندی گردشگران از گردشگری در شهرستان قزوین.
- مقایسه امکانات در اختیار گردشگران شهرستان قزوین با استانداردهای جهانی.
- شناسایی موانع و چالش های توسعه کیفی گردشگری در شهرستان قزوین.

۳- ضرورت و اهمیت تحقیق:

صنعت گردشگری به عنوان متنوع ترین و بزرگترین صنایع در جهان، مهمترین منبع درآمد و ایجاد فرصت های شغلی برای بسیاری از کشورهای دنیا است این صنعت که به عنوان موتور توسعه از آن نام برده می شود، به علت اهمیتی که از نظر اقتصادی، اجتماعی دارد روز به روز بیشتر مورد توجه قرار گرفته و دولت ها به آن اهمیت می دهند و امروزه یکی از پایه های اصلی و استوار اقتصاد جهان و از جمله صنایع مهم با رشد سریع در توسعه اقتصادی جهان است که با ایجاد بالاترین میزان ارزش افزوده به صورت مستقیم و غیرمستقیم می تواند سایر فعالیتهای اقتصادی و فرهنگی را تحت تأثیر قرار دهد. در تقسیم بندی جهانی پس از نفت و خودروسازی، صنعت گردشگری در رده سوم قرار می گیرد. صنعت توریسم از دو جهت عمده حائز اهمیت بسیار است: نخست، موجبات آشنایی ملل با دیگر فرهنگ ها، نژادها، اقوام، سرزمین ها، گویش ها و ... را فراهم می کند، و دوم، از نظر اقتصادی به عنوان یک منبع تأمین درآمد و ارزش محسوب می شود. کشورهای مختلف جهان در سایه برخورداری از امکانات گوناگون و جاذبه های متنوع، در پی جذب و جلب جهانگردان بسوی خویش هستند. گردشگری در حال حاضر در حال تبدیل شدن به یکی از ارکان اصلی اقتصاد تجاری جهان است و بسیاری از برنامه ریزان و سیاستگذاران توسعه، از صنعت گردشگری به عنوان رکن اصلی توسعه پایدار یاد می کنند. صنعت گردشگری با ویژگی های خاص خود، صنعتی پویا با آینده ای روشن تلقی می شود. سرمایه گذاری در این صنعت در تمام کشورهای دارای جاذبه های جهانگردی رو به افزایش است. امروزه جذب گردشگران خارجی به رقابتی فزاینده در بین نهادهای درگیر در صنعت گردشگری تبدیل شده است. گردشگری برای شهرهای دارای جاذبه های جهانگردی نظیر قزوین می تواند به مهم ترین منبع کسب درآمد ارزی تبدیل شود. مشروط بر اینکه برنامه ریزی صحیح و همه جانبه توأم با آینده نگری برای آن تنظیم و اجرا شود. رشد و توسعه صنعت توریسم در شهرستان قزوین به عنوان یکی از راهکارهای عملی متنوع سازی منابع درآمدی این شهرستان باید بیش از پیش مورد توجه برنامه ریزان و سیاستگذاران قرار گیرد. متأسفانه در قزوین، صنعت توریسم چنان که شایسته است گسترش و توسعه نیافته است. برای جذب گردشگر و توسعه این

صنعت باید در حوزه زیر ساخت از جمله محل اسکان شامل هتل، خانه های بوم گردی و مراکز اقامتی و غیره تلاش شود تا بتوان در سایه رشد و گسترش این موضوع، خدمات بهتر و شایسته ای را به گردشگران ارائه کرد. حمایت از سرمایه گذاری در عرصه گردشگری، اعطای تسهیلات، کاهش بروکراسی و تسریع در استعلام و صدور مجوزها به توسعه زیرساخت های گردشگری کمک می کند.

۴- مساله تحقیق:

بدون شک امروزه صنعت گردشگری به عنوان صنعت جهانی، رشد سریعی در اقتصاد جهان داشته که در نتیجه افزایش نرخ رشد سالانه از تولید ناخالص ملی در سطح جهان، صادرات، تجارت جهانی و خدمات، سهم گردشگران بین المللی در فعالیت اقتصادی جهان نیز بطور مداوم بالا رفته است. سرمایه گذاری جهانی در صنعت گردشگری حاکی از آن است که گردشگری، صنعتی از زمره صنایع توزیع کننده درآمد است و هنگامی که گردشگر وارد کشور می شود، در مقابل خدماتی که به وی ارائه می شود، باید هزینه پرداخت کند و این پرداخت ارزی خواهد بود. لذا این صنعت می تواند جایگزین اقتصاد تک محصولی یعنی درآمد نفتی گردد. اینکه امروزه مشاهده می شود که کشورهای صنعتی اروپایی و آمریکا تمام نیرو و توان خود را در جهت جذب جهانگرد به کار می گیرند، موید جایگاه این صنعت در اقتصاد است، عایدی حاصل از گردشگری پایدار و در عین حال امکان بهره برداری از آن در کوتاه مدت فراهم است. با توجه به دگرگونی های جوامع مختلف و میزان تمایل مردم به بازدید از جاذبه های تاریخی و طبیعی، فرهنگ ها و آداب و رسوم بومی و محلی، گردشگری خوراک گردشگری سلامت و حتی گردشگری تفریحی ویژه هر شهر و یا روستا که همگی گردشگری را به یک صنعت در حال توسعه تبدیل کرده است، رسیدن به یک نقشه راه و تدوین برنامه جامع عملیاتی جهت توسعه گردشگری، می تواند باعث رونق چرخه اقتصادی در شهرستان قزوین شود. با توجه به قرار داشتن قزوین در مسیر پرتردد استان های شمالی و تهران و دارا بودن ظرفیت های بالقوه جهت سرمایه گذاری در حوزه گردشگری، برنامه ریزی جهت ارتقاء کیفیت تجربه گردشگران از طریق نوآوری و تنوع بخشی به محصولات گردشگری، ارز آوری و درآمدزایی ذینفعان اصلی این حوزه را به دنبال دارد و باعث تقویت مشارکت بخش خصوصی و افزایش سهم خدمات گردشگری از درآمدهای محلی می شود. با توجه به وجود شهرک های صنعتی متعدد و مسائل زیست محیطی آن و مخصوصا کمبود آب و لذا محدودیت در توسعه بخش صنعت و کشاورزی شهرستان قزوین، گردشگری می تواند در رشد اقتصادی این شهرستان نقش بسیار مهمی داشته باشد. شهرستان قزوین اگرچه در برخورداری از جاذبه های تاریخی و طبیعی، شهرستانی پرجاذبه به شمار می رود اما در کنار معرفی ناقص و نامناسب به گردشگران، کمبود امکانات زیرساختی حوزه گردشگری نیز مانعی پیش روی جذب گردشگر و رونق این حوزه در این شهرستان بوده است. قزوین از کمبود و فقر زیرساخت ها و تاسیسات گردشگری رنج می برد؛ یکی از مهمترین راهکارهای حل این مشکل و ضعف یاد شده بدون شک جذب سرمایه گذار است با این وجود، نبود یک سیاست واحد در حوزه جذب سرمایه گذاران این بخش، ناهماهنگی بین دستگاه ها و نبود مشوق های مناسب موجب شده تا شهرستان قزوین در حوزه جذب سرمایه گذاران گردشگری آنطور که متناسب با ظرفیت های این بخش است، موفق نباشد. به نظر می رسد عدم وجود برنامه جامع و عملیاتی در این زمینه، مساله ای اساسی در توسعه گردشگری شهرستان قزوین باشد.

۵-سوالات پژوهشی:

- (۱) راهکار عملیاتی و ساختاری توسعه گردشگری قزوین چیست؟
- (۲) چالش ها و موانع دستیابی به گردشگری پایدار چه مواردی هستند و راهکارهای پیشنهادی برای رفع این موانع چه می باشد؟
- (۳) راهکارهای افزایش جذب سرمایه گذاری در حوزه گردشگری چیست؟
- (۴) ابعاد مثبت و منفی توسعه گردشگری در شهرستان قزوین چیست؟

- ۵) در مقایسه با استانداردهای جهانی، امکانات در اختیار گردشگران شهرستان قزوین، در چه سطحی می باشد؟
- ۶) بازارهای هدف گردشگری شهرستان قزوین چه شهرها و کشورهایی هستند؟
- ۷) راهکارهای افزایش رضایتمندی و رفاه گردشگران از گردشگری در شهرستان قزوین چه می باشند؟

۶- جامعه آماری و قلمرو تحقیق:

گردشگران، جاذبه ها، تاسیسات و امکانات رفاهی گردشگری شهرستان قزوین.

۷- دستاورد های مورد انتظار و زمینه های به کارگیری نتایج تحقیق:

رسیدن به برنامه عملیاتی جهت توسعه گردشگری شهرستان قزوین و شناسایی فرصت ها و تهدیدهای منطقه جهت رسیدن به این برنامه و آماده سازی زیرساخت ها و بسته های مناسب سرمایه گذاران در حوزه گردشگری.

۸- بهره برداران بالقوه از نتایج تحقیق:

اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان قزوین، دفتر اجتماعی و فرهنگی استانداری قزوین، حوزه هنری استان قزوین، صدا و سیما مرکز قزوین، شهرداری قزوین.

۹- رشته های علمی قابل قبول برای محقق:

مدیریت جهانگردی و گردشگری، مدیریت فرهنگی، جغرافیای انسانی، فرهنگ و زبان های باستانی، باستان شناسی، معماری.

۱۰- رشته های علمی و تخصص های مورد نیاز در تیم تحقیقاتی:

گردشگری، مدیریت، جغرافیا، فرهنگ و زبان های باستانی، باستان شناسی، معماری، اقتصاد، جامعه شناسی، تاریخ، صنایع دستی، آمار.

۱۱- انتظارات ویژه کارفرما از محقق:

ارائه برنامه عملیاتی توسعه گردشگری شهرستان قزوین شامل: تعیین قوت و ضعف، فرصت ها و تهدیدها؛ ظرفیت سنجی برای سرمایه گذاری؛ راهکارهای تبلیغات و بازاریابی گردشگری؛ تعیین بازارهای هدف داخلی و خارجی؛ برنامه ریزی زیرساختی گردشگری و تدوین بسته های سرمایه گذاری در حوزه گردشگری.